

Hållbarhetsenheten

Handläggare

Miranda Fredriksson, 0108314008

Datum

2026-03-31

Vår beteckning

RS/252654

Er beteckning

KN2025/02333

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se

kn.cks.remisser@regeringskansliet.se

Remissvar över Naturvårdsverkets delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall (KN2025/02333)

Sammanfattning

Vi tillstyrker förslaget om insamling av förpackningsavfall från verksamheter (avsnitt 4.8). Vårt remissvar avgränsas till detta avsnitt, då det är den del av delredovisningen som har direkt relevans för vår verksamhet. Övriga delar av remissen lämnas därför utan ställningstagande.

Vi bedömer att ett tydligare producentansvar kan skapa ökad tydlighet och effektivitet, men identifierar samtidigt risker kopplade till begränsade möjligheter till kravställning, minskad konkurrens samt incitamentsstrukturer som kan påverka sorteringsgraden negativt. Vi föreslår därför att Naturvårdsverket utvecklar rekommendationer kring ekonomiska incitament för minskad felsortering samt tydligare reglering av kostnadsansvaret.

Förslag på insamling av förpackningsavfall från verksamheter (avsnitt 4.8)

Vi tillstyrker förslaget. Ett tydligt producentansvar för insamling av förpackningsavfall från verksamheter innebär enligt vår bedömning flera positiva effekter. Vi vill särskilt lyfta följande:

- Det blir en större tydlighet i vem som är ansvarig för insamlingen.
- Det blir enkelt för verksamheter att veta vart man ska vända sig för att teckna avtal avseende tjänster kopplade till insamling av förpackningsavfall.
- Det leder till förenklad administration för upphandlande myndigheter då ingen upphandling behöver göras av tjänsten.
- Att samla ansvaret i *en* organisation innebär stordriftsfördelar i insamling och återvinning, vilket borde leda till en mer effektivt utförd tjänst jämfört med om samma tjänst utförs av ett flertal aktörer på en öppen marknad.

Samtidigt identifierar vi följande risker som bör beaktas:

- I och med att nuvarande marknadsdrivna system inte är fullt förenligt med avfallsdirektivet kommer detta leda till en reglering av marknaden. Därigenom minskar en upphandlande myndighets möjlighet att ställa krav på producentansvarsorganisationen gällande utförandet av tjänsten. Det kan röra sig

om till exempel krav på data för uppföljning eller krav på särskilda drivmedel i insamlarens fordon.

- En reglering av marknaden riskerar att innebära mindre konkurrens och därmed ett minskat incitament för aktörerna på marknaden att hitta innovativa lösningar.
- En finansieringsmodell där insamling och återvinning bekostas av producenterna innebär att den som bär ansvar för omhändertagandet vinner ekonomiskt på att förpackningar felaktigt kastas i restavfallet. Restavfallet hanteras inte av producent/ producentansvarsorganisationen och ger inte upphov till behov av transport och materialåtervinningsprocess inom organisationens ansvarsområde. Därför behövs en mekanism för att följa upp att felsortering beivras. Detta är en risk redan nu, men riskerar att bli större när exempelvis transportörer ersätts av förpackningsproducent snarare än avfallsproducent.

Vi anser att Naturvårdsverket bör utveckla följande delar av förslaget:

- En mekanism som ger ett ekonomiskt incitament hos avfallsproducenten att minimera felsortering är bra för att öka materialåtervinningen. Det låter bra att Naturvårdsverket tittar på den belgiska modellen och undersöker om den går att tillämpa i Sverige. En rekommendation från Naturvårdsverket skulle vara bra för att hitta en ändamålsenlig ekonomisk modell.
- Vi instämmer i bedömningen att det kan finnas behov av att reglera kostnadsansvaret. Även här är en rekommendation från Naturvårdsverket önskvärd.